

Savez proizvođača jagodičastog
voća u Bosni i Hercegovini

Stanje i izazovi proizvodnog sektora jagodastog voća u BiH

Analiza stanja proizvodnog sektora jagodastog voća u BiH

- Koliko nas je bilo u 2017.g. ? cca 60.000 proizvođača

Prema podacima sa terena u 2018.g. oko 30% proizvođača izašlo/izlazi iz proizvodnje;

- Koliku površinu smo obrađivali u 2017.g.? cca 3000 hektara

U 2018.g. predviđa se smanjenje površine pod malinom za 30-50%

Razlozi:

- Niski prihodi po jedinici površine (prosjek prinosa maline cca 550 kg/dunumu, otkupna cijena u prosjeku 1,80 KM/kg);
- Elementarne nepogode su uzrokovale oboljenja na zasadima (fitoftora, didimela i sl), usljed čega su propadali čitavi zasadi;
- Gubitak povjerenja proizvođača u otkupliivače (hladnjačare).

Analiza stanja proizvodnog sektora jagodastog voća u BiH

Diferencijacija proizvođača:

1. Proizvođači koji su u proizvodnji od 2010/11.godine i ranije – značajan stepen odgovornosti, kvalitet znanja i kontinuitet prinosa;
2. Proizvođači koji su ušli u proizvodnju 2014/2015.godine – velika očekivanja, niži prinosi;
(najveći „prinos“ od ovih zasada su ostvarile MKO)
3. Proizvođači „biznismeni“ – velike površine zasada, niski prinosi, očekivanje velikih zarada, malo znanja.

Analiza stanja proizvodnog sektora jagodastog voća u BiH

Naknada za uloženi rad po 1. dunumu maline u 2017.godini

$$550 \text{ kg/dunumu (pp)} \times 1,80 \text{ KM/kg (pc)} = 990,00 \text{ KM (P)} - 400,00 \text{ KM (tip)} + 0,00 \text{ (po)} = 590,00 \text{ KM (N)}$$

$$1.500 \text{ kg/dunumu} \times 1,80 \text{ KM/kg} = 2.700,00 \text{ KM} - 500,00 \text{ KM} + (0,25 \text{ KM/kg} \times 1.500 \text{ kg}) = 2.575,00 \text{ KM}$$

$$550 \text{ kg/dunumu} \times 3,00 \text{ KM/kg} = 1.650,00 \text{ KM} - 400,00 \text{ KM} = 1.250,00 \text{ KM}$$

pp-prosječan prinos maline po dunumu

pc-prosječna cijena maline po 1. kg

tip-troškovi investicije i proizvodnje (zaštita i hrana)

po-poticaji za malinu po kg (entiteti, kantoni, općine)

P-prihod

N-naknada za uloženi rad

Strateška izvozna kultura

► Ministarstvo poljoprivrede Republike Srpske

-Poticaj po kg (10% od tržišne cijene)

► Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

-ZDK = 0,25KM/kg maline i 250,00 KM/dunum novog zasada (Olovo 0,25KM/kg; Tešanj 0,20KM/kg; Maglaj 0,07KM/kg; Zenica 200KM/dunum)

-SBK = 0,10KM/kg

-USK = 0,45KM/kg (Cazin 0,10 KM/kg; Bužim 0,10 KM/kg; Sanski Most 0,10 KM/kg)

-TK = 0,06KM/kg (Živinice 250,00 KM/dunum za novi zasad)

-HNK = 82,00 KM/dunumu (dva i više dunuma)-proglašeno stanje el.nep. (6%od vrijednosti štete isplaćeno, max. za fizička lica 1.500,00 KM)

-BPK = 0,15 KM/kg

-KS = 0,28 KM/kg

Izazovi u sektoru jagodastog voća u BiH

1. Izgradnja partnerskih odnosa proizvođači/prerađivači

POVJERENJE

-ugovori za 2018.g. ? pregovori

-tržišna cijena maline? Transparentnost

2. Konkurentska prednost = KAPITALNE INVESTICIJE

KVALITET

DODANA VRIJEDNOST - trendovi

KANALI DISTRIBUCIJE – svježa malina, domaće tržište, mala pakovanja

ORGANSKA PROIZVODNJA?!?

3. Savez proizvođača jagodičastog voća

Jedinstvo proizvođača

Izazovi u sektoru jagodastog voća u BiH

OČEKIVANJE PROIZVOĐAČA – vrijednost uloženog rada (četiri radnika x 1,5 mjeseca rada)

$$1.500,00 \text{ kg} \quad \times \quad 2,50 \text{ KM/kg} \quad = \quad 3.750,00 \text{ KM}$$

(proizvođači, agronomi, min.polj.) x (prerađivači, VTK, MVTEO, min.polj., međ.org.)

$$3.750,00 - 500,00 \text{ KM} = 3.250,00 \text{ KM}$$

(savjetodavci, min.polj.)

$$3.250,00 + (0,50 \text{ KM/kg} \times 1.500,00 \text{ KM}) = \underline{4.000,00 \text{ KM}}$$

(min.polj.)

Revizija!

IPARD!

MALINA JE BUDUĆNOST voćarske proizvodnje u BiH

